

Regering en NAM verdienen ruim 400 miljard euro aan aardgas

Herman Damveld

De aardgasbaten voor de overheid tot en met volgend jaar zijn 288 miljard euro, terwijl de NAM naar schatting 28 miljard euro aan de gaswinning heeft verdiend. Samen is dat 316 miljard euro. Er zit nog voor 103 miljard euro in de grond, zodat het totaal van verleden en toekomst op 419 miljard euro uitkomt.

In de periode 1963 tot en met 2013 waren de aardgasbaten voor de regering 265 miljard euro, waarvan 14,5 miljard euro in 2013.¹ ² In 2014 ging het om 10,4 miljard euro. De aardgasbaten waren in 2015 zo'n 6,4 miljard euro, terwijl het in 2016 om 3,75 miljard euro en naar verwachting in 2017 om 2,6 miljard euro gaat.³ Tot en met 2017 zijn de aardgasbaten derhalve 288 miljard euro. In tabel 1 staat een overzicht van de aardgasbaten vanaf 2010, met een zo betrouwbaar mogelijke verdeling tussen baten uit het Groningen-veld en de overige, kleine velden. Tabel 2 geeft een overzicht van de aardgaswinning uit het Groningen-veld in miljard kuub vanaf 2010.

De aardgasbaten hangen zowel af van de aardgasprijs als van de omvang van de gaswinning. Het is van belang om deze twee factoren goed van elkaar te onderscheiden. De afname ten opzichte van het recordjaar 2013 komt door een combinatie van lagere prijzen en minder productie.⁴ De gasprijs op de wereldmarkt is nu de helft van de prijs medio 2013 en dat verklaart voor een groot deel de daling van de aardgasbaten voor de regering (zie figuur 1 en 2).⁵ In de woorden van minister Dijsselbloem van Financiën: "De gedaalde productie is slechts een deel van het verhaal. Tijdens de kabinetsperiode daalde de gasprijs op de beurs met ruim 30 procent van gemiddeld 24 eurocent per m³ gas in 2012 tot naar verwachting bijna 17 eurocent per m³ in 2017. De scherpe daling van de gasbaten tussen 2014 en 2016 heeft ook te maken met de vaste kosten van de gaswinning. De vaste kosten nemen niet evenredig af met de productie en dat drukt de opbrengst voor de overheid."⁶

Deze overheidsinkomsten staan overigens los van de aardgasinkomsten van de NAM. Die bedroegen volgens minister Kamp in de periode 2006 tot en met 2013 in totaal 9 miljard euro. Over de periode daarvoor zijn volgens de minister geen gegevens beschikbaar.⁷ Volgens schattingen gaat van de gasopbrengst 90% naar de overheid en 10% naar de NAM. Dat zou dan neerkomen op inkomsten van de NAM van zo'n 28 miljard euro (als dit getal onjuist is, vernemen we graag het juiste getal).

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) deelde op 16 september 2016 mee dat er nog 940 miljard kubieke meter gas in de Nederlandse bodem zit. Dit is het tonaal van het

¹ <http://aardgas-in-nederland.nl/nederland-aardgasland/aardgas-en-de-economie/>.

²

http://www.rekenkamer.nl/Publicaties/Onderzoeksrapporten/Introducties/2014/10/Besteding_van_aardgasbaten_feiten_cijfers_en_scenario_s, 7 oktober 2014.

³ <http://www.fluxenergie.nl/wp-content/uploads/2016/09/0.-miljoenennota-2.pdf>, Miljoenennota, 20 september 2016.

⁴

<http://www.cbs.nl/NR/rdonlyres/C216D8FD-174A-4FBE-8762-A5F6B6B6701F/0/2015WA05zoweluitgavenalsinkomstenrijkstijgenin2014.pdf>, 19 augustus 2015.

⁵ <http://www.infomine.com/investment/metal-prices/natural-gas/5-year/>, 14 december 2015.

⁶ <http://www.fluxenergie.nl/wp-content/uploads/2016/09/0.-miljoenennota-2.pdf>, Miljoenennota, 20 september 2016.

⁷

<http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ez/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2014/02/05/kamerbrief-inkomsten-uit-groningengas.html>, 5 februari 2015.

Groningen-veld en de kleine velden.⁸ Met behulp van de CBS-gegevens kunnen we uitrekenen dat bij de huidige gasprijzen de gasbaten van de overheid 10 cent per kubieke meter zijn. 940 miljard kubieke meter komt dan overeen met 94 miljard euro voor de overheid. De baten voor de NAM zijn dan zo'n 9 miljard euro. Er zit nog voor 103 miljard euro in de grond.

Tabel 1

Aardgasbaten Groningen-veld en kleine velden 2010-2016 in miljarden euro's⁹

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Jaarlijkse aardgasbaten	10,65	11,90	14,30	15,40	10,40	6,4	3,75	2,6
Deel Groningenveld	8,00	8,90	11,40	11,90	8,25	4,45		
Deel kleine velden	2,65	3,00	2,90	3,50	2,15	1,95		
Gasprijs (cent per kuub)	16,1	22,9	24,0	26,0	21,3	20,0	17	17

Tabel 2

Aardgaswinning Groningen-veld in miljard kuub 2010-2021¹⁰

⁸ <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2016/37/aardgas-voor-bijna-80-procent-op> , 16 september 2016.

⁹

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2016/01/12/beantwoording-schriftelijke-vragen-gaswinning-groningen-en-meerjarenprogramma-ncg>, antwoorden 5 en 90, 12 januari 2016;

<http://www.fluxenergie.nl/wp-content/uploads/2016/09/0.-miljoenennota-2.pdf>, Miljoenennota, 20 september 2016.

¹⁰ Bronnen:

<http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2015/01/15/beantwoording-schriftelijke-vragen-over-gaswinning-groningen.html>, 15 januari 2015, antwoord 36.

<http://feitenencijfers.namplatform.nl/gaswinning/>

https://www.raadvanstate.nl/pers/persberichten/tekst-persbericht.html?id=724&summary_only=&category_id=8, 14 april 2015

<http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ez/nieuws/2015/06/23/gaswinning-groningen-in-2015-verder-vermindert-tot-30-miljard-kubieke-meter.html>, 23 juni 2015.

<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-34000-XIII-153.pdf>

https://www.rvo.nl/sites/default/files/2015/06/Getekend%20Wijzigingsbesluit_juli_2015_gaswinning_Groningenveld_0.pdf,

<http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2013/01/16/reassessment-of-the-probability-of-higher-magnitude-earthquakes-in-the-groningen-gas-field.html>, 16 januari 2013, p 4.

<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/gaswinning-en-infrastructuur/documenten-en-publicaties/brieven/2013/01/22/brief-van-sodm-over-groningen-veld.html> pagina 8 en 9.

<http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2013/01/16/reassessment-of-the-probability-of-higher-magnitude-earthquakes-in-the-groningen-gas-field.html>, 16 januari 2013, p 4.

<http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/gaswinning-en-infrastructuur/documenten-en-publicaties/brieven/2013/01/22/brief-van-sodm-over-groningen-veld.html> pagina 8 en 9.

<http://www.gasunietransportservices.nl/nieuws/ez-consulteert-marktpartijen-over-andere-benadering-gaswinning>, Mogelijkheden kwaliteitsconversie en gevolgen voor de leveringszekerheid Update 2015 van resultaten onderzoek 7, 7 oktober 2015.

<https://www.sodm.nl/nieuws/2015/gasproductie-aanmerkelijk-lager-33-miljard-kuub-jaar>, 23 juni 2015.

<http://feitenencijfers.namplatform.nl/onderzoeksrapporten/>, Hazard and Risk Assessment for Induced Seismicity in Groningen Interim Update November 2015, 16 november 2015.

https://www.raadvanstate.nl/pers/persberichten/tekst-persbericht.html?id=790&summary_only=&category_id=8, 18 november 2015.

<http://www.nationaalcoordinatorgroningen.nl/meerjarenprogramma>, 4 november 2015.

	2010	2011	2012	2013	2014	Max 2015 regering	Max 2015/16 regering	Raad van State 2015/16	Regering 2016-2021
Loppersum	13,76	15,30	15,39	17,13	2,59	0			
Eemskanaal	2,39	1,62	1,69	2,55	2,09	?			
Regio Zuidwest	12,54	9,38	9,88	12,88	13,58	?			
Regio Oost	22,17	20,49	20,81	21,30	24,15	?			
Totaal	50,86	46,79	47,77	53,86	42,41	30	33	27-33	24-30/jr.

Figuur 1
Prijs aardgas op wereldmarkt vanaf 2011

Bron: <http://www.infomine.com/investment/metal-prices/natural-gas/5-year/>

Figuur 2
Prijs aardgas op wereldmarkt vanaf 2006

<http://www.nationaalcoordinatorgroningen.nl/meerjarenprogramma/documenten/rapporten/2015/november/5/deltares-rapport-14082015>, Deltares rapport: "Aardbevingen Groningen: naar een methode voor risicogebaseerd prioriteren versterkingen", p 23.

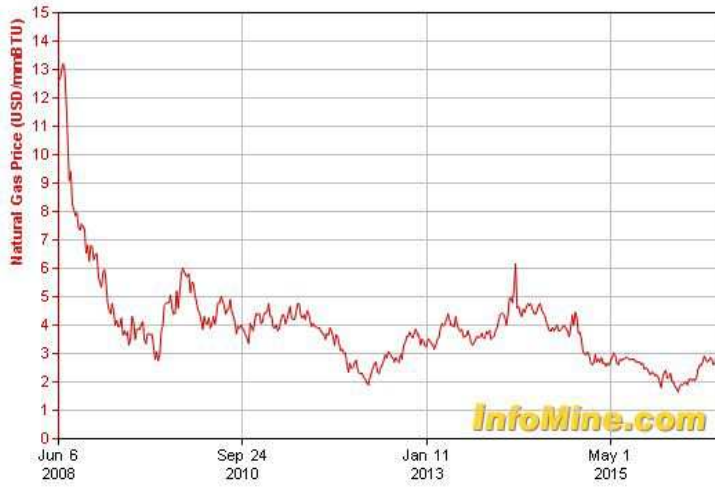
<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2015/06/24/aanbieding-rapporten-gaswinning-groningen-en-toestemming-voor-uitnodigen-sodm-en-commissie-meijdam-voor-technische-briefing>.

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2015/11/03/tweede-advies-commissie-omgaan-met-risico-s-van-geïnduceerde-aardbevingen>.

http://www.namplatform.nl/mediatheek/winningsplan-2016/_jcr_content/par/textimage_996696702.file/1461070456319/8bb62dba561e80bb8dc81f88737a8d15/oplegnotitie-winningsplan-groningen-2016.pdf, 19 april 2016.

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2016/06/24/ontwerp-instemmingsbesluit-gaswinning-groningen>, 24 juni 2016.

Natural Gas Price
3.06 USD/mmBTU
21 Sep '16

<http://www.infomine.com/investment/metal-prices/natural-gas/all/>